

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	3,54 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	4,94 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	8,87 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

V průběhu uplynulých dvou týdnů nastal na domácím trhu brambor mírný pokles všech kategorií cen. S trochou nadsázky se dá konstatovat, že farmáři ani obchodníci své ceny nezměnili. V obou případech se jedná o poklesy průměrných hodnot do deseti haléřů, takže se nejedná o směrodatné změny. Fakt, že se ceny nevyvíjejí tak, jak by si mnozí v tomto segmentu trhu přáli, nutí některé producenty a obchodníky přeorientovat se na menší odběratele, kde si mohou dovolit trochu lepší cenovou politiku. Pro spotřebitele v ČR je dobrou zprávou, že spotřebitelská cena klesla znatelně. Je ale pravděpodobné, že tento trend dlouho nevydrží.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 3. a 4. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 3,54 Kč/kg
(proti 2. týdnu 2009 pokles o 0,09 Kč/kg)
OOČ konzumních brambor 4,94 Kč/kg
(proti 2. týdnu 2009 pokles o 0,08 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,20 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Adéla, Dali a Rosara, pokračuje Princes a Laura s těžištěm cen v rozsahu 2,40 až 5,50 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 2,40 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Marabel, Dali, Rosara a Princes.

Spotřebitelské ceny se ve 2. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 8,87 Kč/kg, tedy pokles o 0,45 Kč/kg proti předchozímu období (51. týdnu 2008).

V uplynulém období se CZV proti 4. týdnu 2008 tentokrát opět snížily o 1,00 Kč/kg, SC v tomto období ovšem také klesly, pouze mírně o 1,22 Kč/kg, obchodníci snížili ceny OOC meziročně o 0,75 Kč/kg.

Evropská unie a svět

V zemích největších producentů brambor EU-5 týdenní kvotace brambor na přelomu listopadu a prosince 2008 většinou stagnovaly, nebo mírně klesly. Nejvyšší úrovně dosahovaly v prvním prosincovém týdnu v Nizozemí (150 EUR/t), k dalšímu týdnu ovšem klesly na hodnotu 145 EUR/t. Naopak konstantní pokles byl zaznamenáván v Belgii už od poloviny října, kdy začaly tyto kvotace klesat z úrovně 100 EUR/t na 70 EUR/t (od 1.12.) až k hodnotě 65 EUR/t (8.12. 08). V sousedním Německu stagnovaly týdenní kvotace v prvních dvou prosincových týdnech na 111 EUR/t.

Francie očekává podle posledních odhadů celkovou produkci brambor za rok 2008 na úrovni 6,862 mil. t, jde tedy o pokles o 5,0% proti roku 2007 (7,222 mil. t). Z toho konzumní brambory tvořily úhrn 5,170 mil. t, pokles -5,3% proti roku 2007 (5,460 mil.t). Přitom hektarový výnos klesl meziročně jen o 3,9%, z hodnoty 45,77 t/ha (2007) na loňských 43,99 t/ha. Naproti tomu byl největší vzestup v produkci zaznamenán u certifikované sadby, která stoupla o 10,7% z 385,47 tis. t (2007) na 426,8 tis. t (2008).

V Německu se čeká podle posledních odhadů pokles sadbové plochy brambor meziročně o 3,6% ze 155,18 tis. ha (2007) na úroveň 149,60 tis. ha (2008). Hektarový výnos klesl meziročně o 1,7% ze 48,28 t/ha (2007) na hodnotu 47,43 t/ha (2008). Průměrná farmářská cena dosahovala u salátových odrůd hodnoty 110,8 EUR/t, o rok dříve 119,2 EUR/t.

Argentina zaznamenala od počátku 60. let do poloviny let devadesátých pokles sadbové plochy brambor na polovinu, z původních 200 tis. ha na 100 tis. ha. Ovšem celková produkce se v podstatě nezměnila a zůstala na úrovni přibližně 2 mil. t komodity.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 04. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	6,00	3,44	-0,01
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	3,20	3,07	-0,53
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,70	3,18	-
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,50	4,53	-0,23
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,40	6,00	3,77	0,15
INOVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,60	5,00	3,50	0,03
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	4,00	3,29	-0,09
LOLITA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,60	3,70	3,03	-
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	5,50	4,01	-0,05
MILVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	5,50	3,90	1,13
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,30	6,00	3,86	-0,37
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,70	3,10	-0,10
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,30	6,00	3,54	0,10
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,30	6,00	3,63	0,00
VERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,60	3,20	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	6,00	3,58	-0,04
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,50	17,00	14,00	0,10

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a D1PH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 04. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,00	4,53	-0,10
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,40	6,40	5,52	-0,10
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	4,50	4,23	0,73
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	7,00	5,13	-0,02
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,80	5,90	4,57	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	8,00	4,98	-0,54
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	6,90	5,21	-0,17
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,30	4,82	0,12
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,40	6,00	4,61	-0,23
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,40	6,00	4,91	-0,10
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	2,40	8,00	4,95	-0,10
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	16,00	14,54	-0,01

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	47.	9,33	9,26	8,54	9,27	8,11	9,16	9,65	8,98	8,75	9,59	8,73	9,18	8,72	7,90	8,94
	49.	9,70	9,71	8,51	9,61	9,94	9,26	9,52	9,03	8,75	9,19	9,40	9,80	9,05	9,01	9,32
	50.	9,66	9,63	8,35	9,72	9,61	9,26	9,27	9,03	8,75	9,59	9,33	9,80	8,94	8,52	9,25
	51.	9,72	9,71	8,62	9,72	9,94	9,26	9,27	9,03	8,75	9,51	9,40	9,91	8,93	8,76	9,32
	02.	9,68	9,63	8,23	9,35	9,69	8,04	9,28	7,90	7,75	8,84	8,86	9,68	8,26	9,03	8,87

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

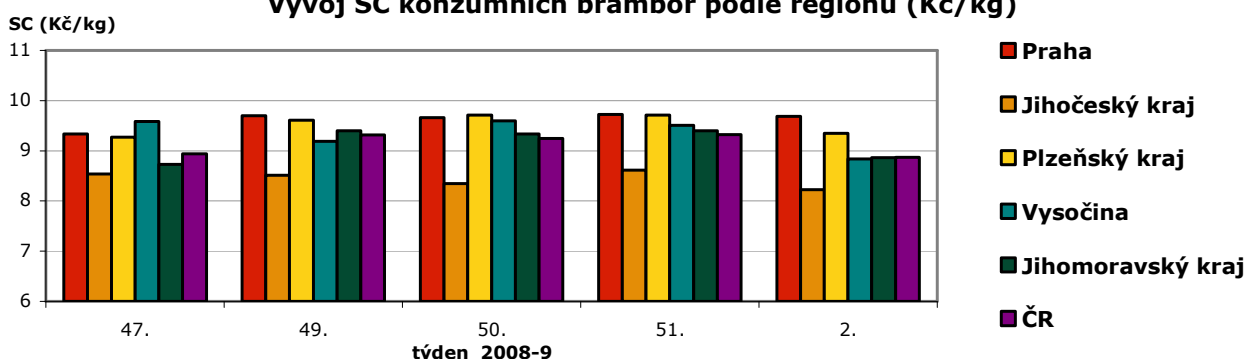

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008
46. týden 08	3,82	4,67	4,93	5,77
48. týden 08	3,72	4,59	5,12	5,82
50. týden 08	3,67	4,68	4,98	5,87
2. týden 09	3,63	4,61	5,02	5,76
4. týden 09	3,54	4,54	4,94	5,69

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

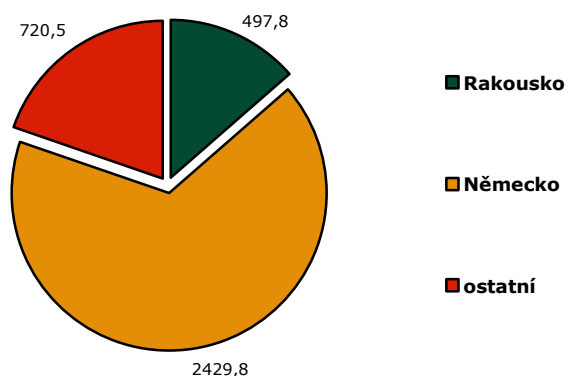
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz konzumních a zmrazených brambor v období 1.11.-30.11. 2008

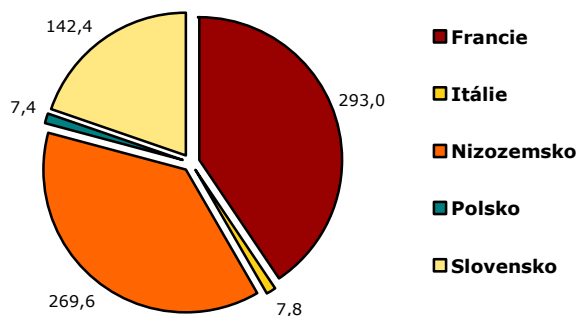
V průběhu listopadu 2008 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ dovezeno **celkem 3 648,1 t konzumních brambor (KN 0701 9090)**. Z tohoto objemu byl největší díl (66%) dovezen od našich západních sousedů, z Německa (2 429,8 t). Druhou pozici v dovozu obsadilo Rakousko (necelých 498 t), což je 14% měsíčního dovozu komodity. Ostatní státy se na importu podílely jednou pětinou (20%), podrobně je dokresluje pravý dolní graf.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení importu **konzumních brambor (KN 0701 9090) z ostatních zemí ve stejném období**. Největší díl zde zaujímá Francie (41%), absolutně 293 t komodity. V závěsu je v přehledu s 269,6 t brambor Nizozemí (37%). Pomyslný bronz v tomto přehledu připadl Slovensku (14%; 142,4 t), více viz níže.

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období 1.-30.XI. 2008 (tuny); dovoz celkem: 3 648,1 t

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období 1.-30.XI. 2008 (tuny); ostatní státy; dovoz ostatní: 720,5 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2008

SKK/kg; EUR/100 kg

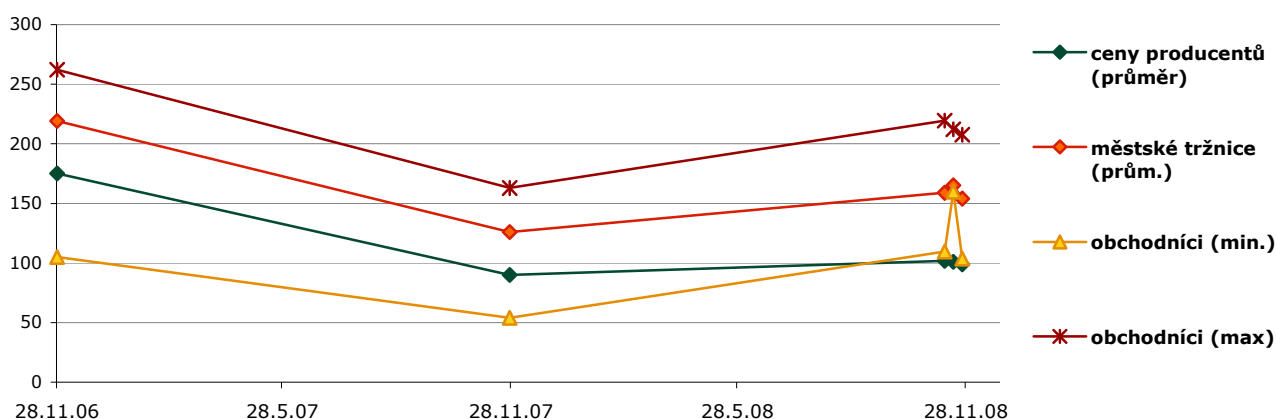
Období/odrůda	MILVA	MARABEL	Min. cena	Brambory celkem	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena
39. týden 08	-	4,34	3,00	4,55	15,10	7,20
41. týden 08	4,68	-	3,00	4,32	14,34	6,00
42. týden 08	4,68	4,07	3,00	4,20	13,94	6,00
43. týden 08	-	4,08	3,00	4,24	14,07	6,00
44. týden 08	*5,07	3,99	3,00	4,22	14,01	6,00
45. týden 08	**4,65	3,88	3,00	4,19	13,91	6,00
48. týden 08	-	-	3,00	4,07	13,51	6,00
49. týden 08	-	-	3,00	3,94	13,08	6,00

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; * = průměr za září 08, ** průměr za říjen 08
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Polsko

Vývoj cen brambor podle typu a období (€/t)

cena (EUR/t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
46.týden 08	20,26	-	20,96	15,14		29,06	13,26	15,16
47.týden 08	-	-	-	15,09	22,37	28,95	13,00	15,03
48.týden 08	19,81	11,13	-	14,45	22,27	28,18	13,43	14,51
49.týden 08	-	11,13	-	-	22,18	27,65	12,95	14,38
50.týden 08	19,81	11,13	19,75	12,23	23,19	29,29	13,51	14,22
51.týden 08	18,79	11,17	26,45	12,17	22,74	28,65		
1.týden 09	18,60	-	-	12,31	-	28,23	13,19	13,82
2.týden 09	18,60	11,23	-	12,77	26,88	32,80	13,27	13,57

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

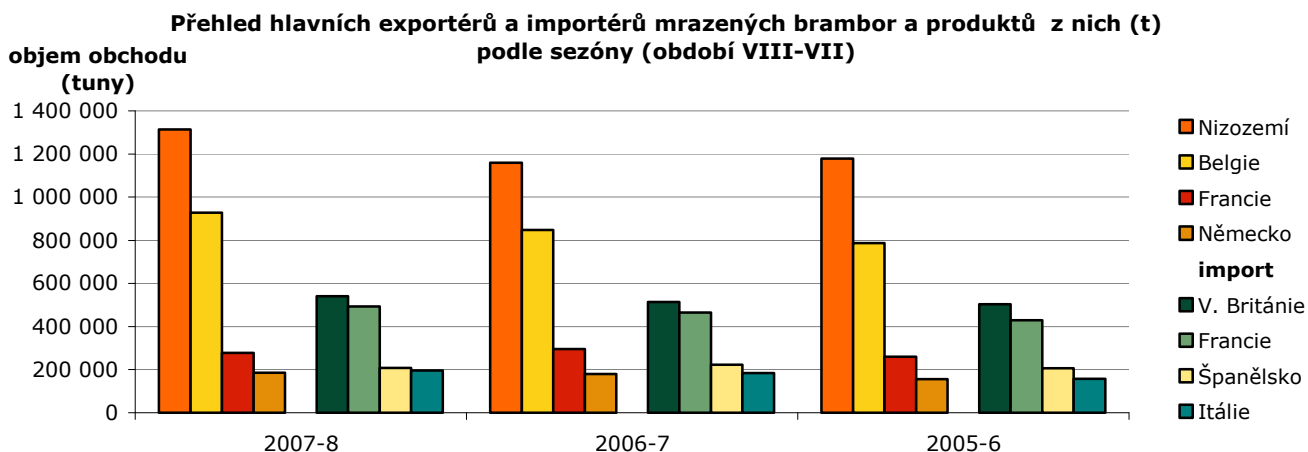
Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 13.01. – 15.01. 2009

PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Wrocław		Zielona Góra	
	15.1.2009		13.1.2009		14.1.2009		14.1.2009		14.1.2009		14.1.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,60	0,80	0,40	0,70	0,67	0,73	0,40	0,50	0,65	0,65	0,74	0,80
Nové brambory*	2,75	3,30	3,00	3,00	3,30	3,60	-	-	-	-	3,50	3,50

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; poznámky: * = dovoz ze Středomoří

EU 27

Pramen: Potato Markets monthly

Česko patří v rámci EU k bramborářským špičkám

Katastrofální důsledky návrhů k novele zákona EU o ochraně rostlin pro pěstování cukrovky a brambor.

Návrhy k novele zákona EU o ochraně rostlin, pokud budou přijaty, by měly katastrofální důsledky. Při **pěstování cukrovky** by byly ohroženy všechny insekticidy (také přípravky k ošetření osiva). Kromě toho návrhy ohrožují důležité herbicidy do cukrovky jako Pyramin, Rebell, Lontrel nebo Debut. Z fungicidů by byl k dispozici pouze Amistar.

Také **pěstitelé brambor** by byli nuceni počítat s drastickými omezeními:

- Z herbicidů mají namále přípravky obsahující účinnou látku metribuzin (Sencor, Artist, Lexone, Mistral) a také Basta. Při pěstování konzumních brambor by jako preemergentní herbicid zůstal pouze Centium, protože Boxer a Tacco nevykazují dostatečný účinek vůči širokolistým plevelům. Bandur by byl po pětileté lhůtě odstraněn (substituován). U sadbových brambor by často zůstala jen mechanická likvidace plevelů. Důsledek: Stoupající náklady, přibývání

problematických plevelů a ztížená sklizeň spojená se ztrátami na kvalitě a výnosech.

- U fungicidů by měly být odstraněny účinné látky mancozeb, maneb a metiram. Tím by bylo postiženo 19 přípravků proti plísni bramborové. Bez omezení by mohly být používány pouze přípravky Epok, Infinito, Ranman, Revus a Shirlan. Přípravky Bravo a Tanos by po pěti letech zmizely. Management rezistence by byl po tak výrazné redukci znemožněn. Další důsledky: Vyšší stupeň infekce hlíz, větší problémy při skladování, nebezpečí totálních ztrát a dlouhodobé ztráty na výnosech okolo 30 %. K tomu by přistoupily ještě ztráty na kvalitě.

- Z insekticidů by pozbyly registrace přípravky na bázi pyrethroidů (např. Karate Zeon, Bulldock, Decis, Sumicidin, Talstar, Trafo WG) a Pirimor. V ohrožení by se ocitla také skupina neonikotinoidů (Actara, Biscaya, Dantop). V nejhorším případě by byl povolen pouze Alverde proti mandelince bramborové. Jako důsledek by vedle virových infekcí prudce stoupla také rezistence mandelinky bramborové.

Pramen: www.agris.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 03.týden 2009 (od 12.1.2009 do 18.1.2008)

HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,50	2,00	1,80	1,50	1,90	1,50	2,00	1,50
max.	2,00	2,50	1,80	1,50	2,50	4,00	2,00	4,00
průměr	1,75	2,25	1,80	1,50	2,20	2,58	2,00	2,08

Pramen: www.tisup.mps.hr

Lesklejší plodiny ochladí klima

Zajímavý recept pro boj s globálním oteplením navrhuje tým britských vědců vedený Andym Ridgwellem z University of Bristol. Zemědělské plodiny, jako je kukuřice, ječmen nebo proso, mají odrůdy s různě lesklými listy. Díky tomu odrážejí různou intenzitou sluneční záření. Ridgwella napadlo využít pole osetá nejlesklejšími odrůdami jako obří zrcadla, jež by odrážela sluneční záření od zemského povrchu.

Počítačový model ukázal, že dopad na globální teplotu by se pohyboval kolem desetiny stupně Celsia. V mírném klimatickém pásmu Severní Ameriky, Evropy a Asie by však mohly teploty klesnout až o 1 °C. A to už není zanedbatelné. Za sto let by se efekt pěstování plodin s lesklejšími listy vyrovnal odstranění 195 miliard tun oxidu uhličitého z atmosféry.

Podobný výnos, ušetřená voda

Zemědělci by se nemuseli omezit jen na výběr ze stávajících odrůd. Ridgwell předpokládá, že se lesklost listů bude šlechtit výběrem rostlin, které mají listy chráněny silnější voskovou vrstvičkou.

Někteří odborníci se obávají, že takové rostliny budou mít méně intenzivní fotosyntézu, a jejich výnosy poklesnou. To je ovšem za současného napjatého stavu na světovém trhu s potravinami zcela nežádoucí trend.

Ridgwell kritikům oponuje příklady, kdy se zvýšená lesklost listů na výnosech plodin nijak zvlášť neprojevila. Odrůdy ječmene s lesklejšími

a matnějšími listy mají výnosy srovnatelné. Blyštivější odrůdy by mohly být dokonce výkonnější, protože by ztrácely odparem z chráněných listů méně vody.

Projektů, jež chtějí dosáhnout ochlazení ohřívající se Země zvýšeným odrazem slunečního záření, existuje celá řada. Některé počítají s rozmístěním obřích fóliových „slunečníků“ na oběžné dráze kolem Země. Jiné kalkulují s efektem třpytivých povrchů střech v městské zástavbě. Pěstování lesklejších odrůd zemědělských plodin je ve srovnání s konkurenčními „zrcadlovými“ projekty výrazně jednodušší a lacinější.

Další fronta na dotace

Ridgwell navrhuje, aby byli zemědělci motivováni k pěstování lesklejších odrůd dotacemi. Peníze k jejich vyplácení by se podle něj daly získat prodejem kreditů na trhu s emisemi skleníkových plynů. Pěstitelé lesklých plodin dosáhnou podobného ochlazení atmosféry, jako kdyby se postarali o snížení koncentrace oxidu uhličitého v ovzduší. Podle toho by měli být také hodnoceni. Ridgwell spočítal, že by se tak dalo ročně pro zemědělce získat 50 miliard dolarů.

„Příjmy z pěstování lesklejších plodin by se mohly vyrovnat dotacím, jež v současné době Evropská unie vynakládá na podporu pěstování plodin pro výrobu biopaliv,“ řekl Ridgwell v rozhovoru pro britský časopis New Scientist.

Pramen: www.agris.cz/zpravodajstvi/

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 22.1. 2009

1 EUR – 27,690 Kč 1 DKK – 3,716 Kč 100 HUF – 9,784 Kč 1 PLN – 6,399 Kč 1 GBP – 29,326 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF